

Susthira Swavalambi Krushiya Hadiyalli Sirisamrudhi, Kannada Monthly
RNI Reg No.: KARKAN / 2014 / 59742, Volume 2, Issue 8, 1 July 2016, Rs. 20/-
Published at Tiptur, Tumkur District, Karnataka State.

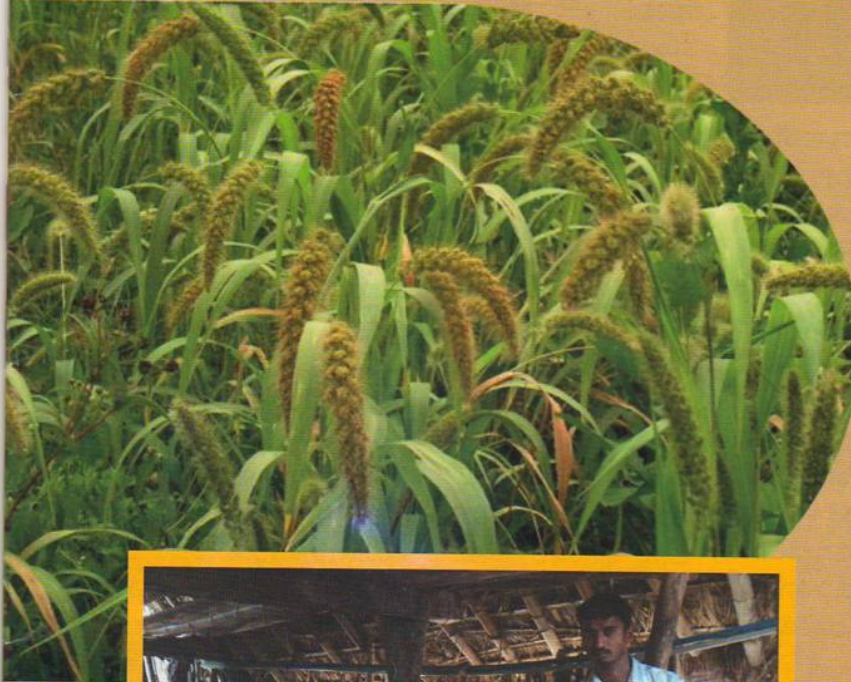
ಸುಸ್ಥಿರ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಕೃಷಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಸಮೃದ್ಧಿ

ಸಂಪುಟ 2 ಸಂಚಿಕೆ 8

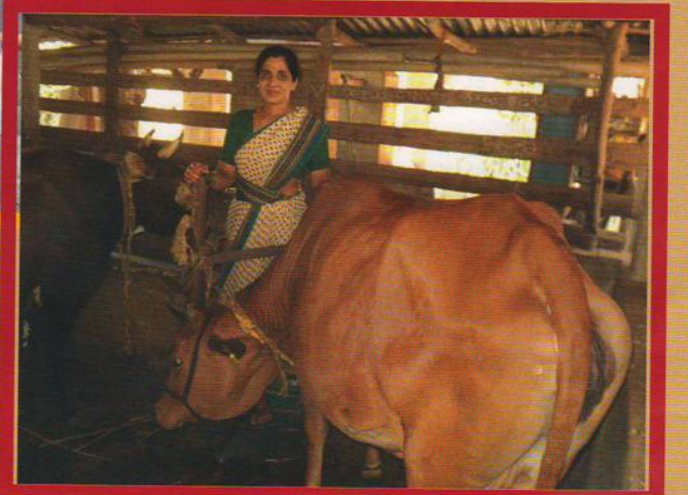
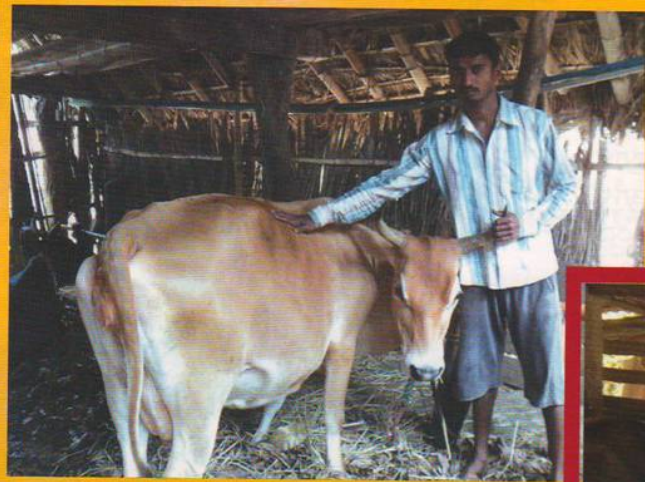
1 ಜುಲೈ 2016

ರೂ. 20.00

ಕನ್ನಡ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪುಟಗಳು 36, ಪ್ರಕಟಣೆ ದಿನಾಂಕ 1, ಜುಲೈ 2016, ಸ್ಥಳ: ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಬರಗಾಲದ ಮಿತ್ರರು

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ
ಕೈಜೋಡಿಸಿದ ಟಿ.ಎಸ್.ಎಸ್

ಕೃಷಿ

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು - ಬರಗಾಲದ ಮಿತ್ರರು

ಚಿತ್ರ ಲೇಖನ: ಡಾ. ಅಶೋಕ ಪಾತೇನವರ ಮತ್ತು ಸುನೀತ ಎನ್. ಹೆಚ್.

ಸಿರಿ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೊಂದಿದ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಾದ ನವಣೆ, ರಾಗಿ, ಸಜ್ಜೆ, ಸಾವೆ, ಉದಲು, ಬರಗು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಿದ್ದರೂ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಲೆಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4.65 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಸುಮಾರು 3.9 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೋಳ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಿರು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಗೋಧಿ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ತೃಣ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಸಾಗಿದೆ.

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳು

1. ನಾರಿನಾಂಶ ಹಾಗೂ ಲವಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದರಿಂದ ಮಧುಮೇಹ, ರಕ್ತ

ದೊತ್ತಡ, ಹೃದಯಘಾತ ಹಾಗೂ ಬೊಜ್ಜು ಮೈಯುಳ್ಳ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ.

2. ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿಗಿಂತ 4-5 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಸಾರಜನಕ, ಜೀವಸತ್ವಗಳು, ನಾರಿನಂಶ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

3. ಪೋಷಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ.

4. ವಾತಾವರಣ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಕೊಟ್ಟು, ರಸಾಯನಿಕಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದು, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಶೇಷತೆ ಈ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು ಹೊಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀಮಂತರು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಕಿರುಧಾನ್ಯವಾದ ನವಣೆಯನ್ನು ಅತೀ ಸಣ್ಣ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳು ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಪಯುಕ್ತ ನಾರಿನಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಧುಮೇಹಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆಹಾರವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಧುಮೇಹಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲಿಗೆ ನವಣೆ ಅನ್ನ ಸೇವಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಭತ್ತದ ಆನ್ನವು ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ನೂರಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದೆಂದಾದರೆ ನವಣೆಯು ಬರೀ 57 ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು. ಉಪಯುಕ್ತ ನಾರಿನಾಂಶವೇ ಅದರ ವಿಶೇಷ ಆರೋಗ್ಯಕಾರಿ ಗುಣ. ನಾರಿನಾಂಶ ಅದರಲ್ಲೂ ಕರಗುವ ಉಪಯುಕ್ತ ನಾರಿನಂಶವು ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರಾಲ್, ಸಕ್ಕರೆ, ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮಧುಮೇಹ ಹೃದಯರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೇ. 10-14 ರಷ್ಟು ಸಸಾರಜನಕವು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಉಪಯುಕ್ತ ನಾರಿನಿಂದ ಮಧುಮೇಹ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹೃದಯರೋಗಗಳು, ಬೊಜ್ಜು, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನವಣೆ ಆಧಾರಿತ ಮಧುಮೇಹ ಆಹಾರವು ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ

ವಿವಿಧ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು

ಸಿರಿ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಪ್ರೋಟಿನ್ (ಗ್ರಾಂ)	ನಾರಿನಾಂಶ (ಗ್ರಾಂ)	ಖನಿಜಾಂಶ (ಮಿ. ಗ್ರಾಂ)	ಕಬ್ಬಿಣ (ಮಿ. ಗ್ರಾಂ)	ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ (ಮಿ. ಗ್ರಾಂ)
ನವಣೆ	12.3	8.1	3.4	2.9	32.2
ಉದಲ	11.3	10.4	4.6	15.8	10.9
ಬರಗು	12.9	2.6	1.7	0.9	15.2
ಸಾವೆ	7.9	7.8	1.6	0.6	18.2
ಸಜ್ಜೆ	10.6	1.4	2.6	16.2	40.5
ರಾಗಿ	7.6	3.8	2.4	3.9	36.3

ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು 17-19 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದಲ್ಲದೇ ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಕೊಬ್ಬುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತೃಣ ಧಾನ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿತ ಒಟ್ಟು ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳ ಶೇಕಡಾ 42% ಭಾರತವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಿರು ಧಾನ್ಯಗಳು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ತೇವಾಂಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ನೀರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗದ ಯಾವುದೇ ಬಾಧೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದೇ ಸನ್ 1966-2014 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಶೇಕಡಾ 46.23 ರಷ್ಟು ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇವುಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಿರಿದಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಈ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಫಲವತ್ತತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ, ಕಡಿಮೆ ಆಳದ ನೆಲ, ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರು, ಕಲ್ಲುಗೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ತರದ ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನವಣೆ ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜವಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣವಿರುವ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ

ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಳೆ ಉದುರಿದರೂ ಸಾಕು, ನವಣೆ ಭರವಸೆಯ ಬೆಳೆ, ಅತಿಯಾದ ತೇವಾಂಶ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾರಕ.

ಸಕಾಲ ಈ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಜುನ್ ಮೊದಲ ಪಾಕ್ಷಿಕ - ಜುಲೈ ಕೊನೆವಾರದಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ತೇವಾಂಶ ಆಧರಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಕೀಟಗಳ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮುಂಗಾರಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಬಿತ್ತನೆಗೆ 2.3 ವಾರಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 6 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಅಜೋಸ್ಪಿರಲಮ್ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವಂತೆ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅಜೋಸ್ಪಿರಲಮ್ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಾರಜನಕದೊಂದಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತು ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ: ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 3 ವಾರಗಳ ನಂತರ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಕಳೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯ ನೀರು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತಿದ 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಕಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂದ್ಧಿಗದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 8 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೃಷಿ

ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ : ಈ ಕಿರಿಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೋಗರಿ, ಅಲಸಂದೆ, ಹೆಸರು, ಶೇಂಗಾ ಉದ್ದು ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನವಣೆ + ಹತ್ತಿ (1:5), ನವಣೆ + ಶೇಂಗಾ (5:1), ನವಣೆ + ಹುರುಳಿ ಅಥವಾ ಜೋಳ (1:1 ಸರದಿ ಪದ್ಧತಿ), ರಾಗಿ + ತೋಗರಿ + (4:2), ಸಾವೆ + ಶೇಂಗಾ (5:1) ಉದಲು + ತೋಗರಿ (4:1) ಉದಲು + ಅಲಸಂದಿ (4:1).

ಸರದಿ ಬೆಳೆ: ಕಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದ ನಂತರ ಹುರುಳಿ, ಅಲಸಂದೆ, ಬಟಾಣಿ, ಗುರಳ್ಳು, ಉದ್ದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸರದಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ದೊರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ : ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಾಧಿಸುವ ಕೀಟ ರೋಗಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರಿತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೆಂಕಿರೋಗ ಹಾಗೂ ಸುಳಿ ನೋಣಗಳ ಬಾಧೆ

ಕಂಡುಬರುವುದು. ಎಡಿಪಿನ್‌ಪಾಸ್ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 10 ಮಿ.ಲೀ. ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಕಿರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಮುಂಗಾರಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿತ್ತನೆ ಮುಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡಕೊರಕ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಮೇವಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ : ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೂವಾಡುವ ಅಥವಾ ಹಾಲುಗಾಳು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬರುವ ಕುಳೆ ಬೆಳೆ ಯನ್ನು ಕಾಳು ಮತ್ತು ಒಣ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಲಾಭದಾಯಕ.

ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು : ಋಷ್ಣಿ ವಾತಾವರಣ ವಿದ್ಯಾಗ ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಲಾಭದಾಯಕ ಬಿತ್ತನೆಯ 2-3 ವಾರಗಳ ಮೊದಲೇ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. 4 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಳದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಿತ್ತನೆ ತಡವಾದಂತೆ ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಸರದಿ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಬೆಳೆಗೆ ತಯಾರಿಸಲು ಸಮಯ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ: ವಿವಿಧ ಕಿರಿಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳ. ತಳಿಗಳು ಬಿತ್ತನೆಕಾಲ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣ, ಸಾಲುಗಳ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ತಳಿ	ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ	ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣ (ಕೆ.ಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ)	ಸಾಲುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ	ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಾರಜನಕ	ಪ್ರಮಾಣ(ಕೆ.ಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ) ರಂಜಕ	ಪೋಷ್ಯಾಷ್
1	2	3	5	6	7	8	9	10
1	ನವಣೆ	ಎಚ್.ಎಂ.ಟಿ. 100-1, ಡಿ.ಎಚ್.ಎಫ್.ಎಂ.ಟಿ.-109-3	ಜೂನ್ - ಜುಲೈ --	10	30 X 5	30	15	15
2	ರಾಗಿ	ಜಿ.ಪಿ.ಯು-28, ಡಿ.ಎಚ್.ಎಫ್.ಎಂ. -78-3	ಜೂನ್ - ಜುಲೈ --	12.5	30 X 10	50	40	25
3	ಬರಗು	ಜಿ.ಪಿ.ಯು.ಪಿ.8, ಡಿ.ಎಚ್.ಪಿ.-2769	ಜೂನ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರ	12.5	30 X 5	20	20	-
4	ಸಾವೆ	ಸುಕ್ಷೇಮ ಡಿ.ಎಚ್ ಎಲ್.ಟಿ.-36-3	ಜೂನ್ -	15 Kg	22.5 X 10	30	15	15
5	ಉದಲು	ಸುಶ್ರುತ, ಡಿ.ಎಚ್.ಬಿ.-93-2	ಜೂನ್ - ಜುಲೈ	12.5 Kg	30 X 5 Kg	20	20	